

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת חיי שרה - מברכים חודש כסלו

Shabbos Parshas Chayei Sarah

כד' חשוון תשס"ב - November 10, 2001

לכל זמן ועת..... (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 4:25 שקיעה/יום השבת - 4:42
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:33 צאת הכוכבים/מערב - 5:32
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:09 לשיטת רבינו תם - 5:54

מדעת עליון

ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכתה וגו' (כג-ב)

לכאורה יש להקשות, דהא מצינו לגבי שרה אמנו שהכתוב הקדים מספד לבכי, ואילו בגמ' (מועד קטן) מצינו איפכא כדאיתא, "שלושה ימים לבכי ושבעה ימים להספד" - דהיינו קודם בכי ואח"כ מספד?
דרש מרן הגמ"ר אלעזר מנחם מן שך זצ"ל, שאמנם כן הוא, פעמים עליו לפתוח דוקא בדברי הספד, באשר רק הם יכולים להביא את דמעות הבכי בכנפיהם. וכמו כן לגבי פטירתה של שרה אמנו, כי לא הבינו הבריות שיש סיבה לבכי, שהרי מילאה ימיה ושנותיה - מאה ועשרים ושבע שנים - ונפטרה בשיבה טובה. רק משבא אברהם אבינו והספידה, וביאר לאנשי העולם מי היתה שרה באמת ומה פעלה בחייה, בהיותה מגיירת הנשים ומסייעת בידי בעלה להפיץ האמונה בעולם, או אז הבין ההמון כי גדולה היא האבידה ובהחלט יש מקום לבכי. הוי אומר ההספד היא שגרם לבכי, ולא להיפך.
ואפשר להוסיף על דברי מרן זצ"ל, שהוא הדין לגבי הראש ישיבה, שגם הוא מלאה ימיו וזכה לאריכות ימים ושנים, ויש מקום לאנשים לחשוב שאין סיבה לבכי כשומעים על בשורת פטירתו. אמנם עיי' ההספדים וביאורים על שנות חיי הרשב"י זצ"ל, וסיפורים על מי באמת היה ומה פעל בחייו, אז יכירו היטב אנשי העולם שכ"כ גדולה אבידתו ונפלה עטרת ראשיו.

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל וגו' (כד-א)

מעיר כאן רש"י זצ"ל 'בכל' עולה בגימטריא 'בן' ומאחר שהיה לו בן היה

ולבני הפילגשם אשר לאברהם נתן אברהם מתנות וישלחם מעל יצחק (כב-ה)

Rashi comments that the word "Concubines", is written without the second "י", because Avrohom had only one concubine, Hagar and Keturah, being the same person. If so, why does the word end with the suffix "ים" which denotes the plural?

The Vilna Gaon, R' Eliyohu of Vilna ZT"L, quotes the gemara (סוטה יז) that states, "The Divine Presence, rests between husband and wife." The word "man" (in this case referring to the husband) contains the letter "י", while the word "woman" (referring to the wife) contains the letter "ה". Add to these, the letters "ו" and "ה", which are included in the word "marriage contract" and the resultant word is the Divine Name of G-d. That is the true meaning of the gemara, that the actual Divine Presence rests between husband and wife when they maintain a proper marriage. However, a concubine, is considered to be in a state of marriage without a proper Jewish marriage contract and is thus missing the letters "ו" and "ה", which is a lack of half the Divine Name. This, then, may be reflected in the word "פילגשם" as it is written in the Torah, as a contraction of half a name.

הוא היה אומר.....

R' Yisroel Ba'al Shem Tov ZT"L would say:

"The Almighty has sent you into this world on an appointed errand. It is His will that you accomplish your errand in a state of joy. Sadness implies an unwillingness to carry out the Almighty's will!"

R' Simcha Zissel Ziv ZT"L (Alter of Kelm) would say:

"A patient does not become angry with his doctor if he tells him he is ill. Once he is aware of the illness, he can work on a cure. Similarly, do not become angry at someone who points out your faults since then you will be able to correct them."

R' Avrohom Ben HaRambam ZT"L would say:

"Do not yearn for any other situation in the world besides the one you actually find yourself in!"

לזכרון עולם ולעילוי נשמת

מרן הגאון הצדיק מורינו הר"ר אלעזר מנחם מן שך זצוק"ל

בגן עדן תהא מטותו ויצרור בצרור החיים את נשמתו אכ"י

To sponsor or dedicate an issue please E-Mail: TorahTavlin@Aol.com

why did Avrohom go to all the trouble of bringing a wife from a far-away land for his son, when Yitzchok could have simply married his sister?"

The *Litvak* scratched his head, not knowing how to answer. "It would seem," said the *rebbe*, "that Yitzchok wanted to marry a real-life, factual wife, as opposed to one that is not explicitly cited in the *posuk* but is derived by the *gemara* and the *medrash* from the word "בכל". And do you want to know the reason for this preference? Obviously, because if someone were to come and refute this Talmudic teaching - Yitzchok would then be left without a wife!"

The *Chassidische Rebbe* smiled. "Similarly, a meal that consists of real food is a factual meal. There is nothing to dispute. However, a 'meal' that consists of *Torah* learning and discussion alone, is unreliable, because if someone were to come and refute the entire discussion and the learning that was done - the entire 'meal' is as if it never was!"

TORAH GEMS

וישקל אברהם לעפרן את הכסף אשר דבר באזני בני חת וכו' (כג-טז)

Hashem had made a promise to Avrohom to give him and his descendants, the Land of Israel. However, we see here that Avrohom was required to purchase the land for Sarah's burial. Why must he do so?

Answers R' Chaim Volozhiner ZT"L, this episode was the last of the ten trials that Avrohom was given to test his resolve and faith in the Almighty and to tap into the many potential capabilities and strengths that he possessed. He passed the test with flying colors and not even for a moment did he doubt the promise that *Hashem* would one day give *Eretz Yisroel* to his descendants. Even if he had to pay for it himself. He did not allow any feelings of skepticism to creep into his mind. *Chazal* tell us that this aspect of Avrohom's conduct is one that we should all try to emulate.

R' Chaim writes further, that Avrohom Avinu's successful completion of this test was not only a model of behavior for us to use as an example throughout the generations, but on a deeper level, it implanted in the Jewish people the capacity to endure hardship and difficult situations with patience, tolerance and capability, as they know that eventually *Hashem's* promises will always be fulfilled and salvation will always come to fruition. It is for this reason that Avrohom is referred to as "*Our Father Avrohom*"; on a historically grand scale, *Avrohom Avinu* infused his illustrious qualities into the psyche of the entire Jewish people.

צריך להשיאו עכ"ל. והנה איתא בגמ' (בבא בתרא טז:) "בת היתה לו לאברהם אבינו ובכל שמה" עיי"ש. ולכאורה נשאלת השאלה, מהיכן הסיקו חכמינו ז"ל שלאברהם אבינו היתה לו גם בת, הלא זה דבר שלא מצינו כלל ואינו מוזכר מפורש במקרא?

והביא בעל ס' פרפראות לתורה בשם חכמי ישראל, שבאמת איתא מחלוקת תנאים בגמ' (יבמות ו) בענין קיום מצות פרייה ורבייה, שבית שמאי אומרים שני זכרים מספיק לקיים המצוה, ובית הלל אומרים זכר ונקבה, שנא' "זכר ונקבה בראם" (בראשית ה-ב). פירוש, לשיטת ב"ש, מי שהוליד שני בנים בלי שום בנות, קיים בכך מצות פרייה ורבייה. ומבואר שם בגמ' שלומדים ב"ש זאת ממש רבינו, שהיו לו שני בנים בלבד ואעפ"כ פרש מאשתו. אמנם, לשיטת ב"ה צ"ל, שהאדם צריך לעשות כמו שעשה הקב"ה ממש אצל בריאת העולם, וממילא מקיימים המצוה דוקא בהולדת בן ובת. ולכן, כיון שאנו קיי"ל להלכה כשיטת ב"ה, ולפי מסורת חז"ל קיים אברהם אבינו כל מצות התורה, אי"כ מן הסתם קיים גם את הראשונה בתרי"ג מצות - פרו ורבו.

מעשה אבות.... סימן לבנים

ואשביעך בה' אלקי השמים לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני וכו' (כד-ג)

On *Shabbos*, one is required to partake of three meals. The third and last meal, however, is omitted in certain *Litvishe* circles and instead, *Torah* learning and discussions of *Medrash* and *Aggadah* are conducted. *Chassidim*, on the other hand, tend to be scrupulous in observing this *mitzvah* and a formal meal is eaten.

"Why must you eat the third meal?" a *Chassidische Rebbe* was once asked by a *Litvishe Rov*. In reply, he said, "A discussion of *Torah* cannot be a substitute for an actual meal."

The questioner persisted. "But why go through all the trouble of preparing and eating a meal, when you could simply open a *sefer* and learn, thereby saving yourself the entire effort and expense of a full meal."

The *rebbe* looked at the questioner and began to explain, "In this week's *parsha*, we learn that *Avrohom Avinu* sent his servant, Eliezer, to find a wife for his son Yitzchok. Avrohom was adamant that Yitzchok not marry a woman from a pagan population and that included his immediate environment. But why was this all necessary? The *Torah* tells us, "*And Avrohom became old in his days and Hashem blessed him with everything*". The *gemara* explains that "בכל" was actually the name of Avrohom's daughter. Now, since marriage between brother and sister was, at that time, permitted,